

SAMENVATTING

Burgerontmoetingen In De Buurt 2019-2020

Inleiding

Kort na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 heeft het nieuwe college van de gemeente Ukkel zijn ambitie uitgesproken om de lokale democratie opnieuw uit te vinden. Het college is zich bewust van de noodzaak om de dialoog tussen de overheid en de inwoners te versterken en heeft daarom eerst de inwoners in hun buurt willen ontmoeten. Tijdens 9 burgerontmoetingen in de buurt, georganiseerd van oktober 2019 tot februari 2020, was het voornamelijk de bedoeling te luisteren naar de bezorgdheden van de burgers. Deze negen ontmoetingen hadden ook als doel stof te leveren om de Ukkelse Staten-Generaal voor te bereiden, die de komende maanden zal plaatsvinden. In totaal hebben bijna 700 mensen aan deze ontmoetingen deelgenomen. Dankzij de formule "world café" kon er heel direct van gedachten gewisseld worden rond thematafels. Deze ontmoetingen kwamen tot stand dankzij de methodologische ondersteuning van het team van het VILCO-project, collaboratieve stad (<http://vilco.brussels>). Ze vonden voornamelijk plaats in gemeentescholen, met uitzondering van twee ontmoetingen in de Decrolyschool en in het gemeentehuis, en werden ondersteund door alle betrokken directies. Een team van vier gemeentebenaamers werd gemobiliseerd voor elke ontmoeting, gecoördineerd door de dienst Burgerinspraak.

Het college waakte erover deze ontmoetingen te organiseren in alle wijken van Ukkel, zodat zo veel mogelijk burgers konden deelnemen aan deze momenten van uitwisseling en discussie. Er was ook opvang voorzien voor de kinderen van de deelnemers en elke ontmoeting werd afgesloten met een gezellig samenzijn en een drankje. Tijdens de negen ontmoetingen stonden de aanwezige burgers massaal achter deze nieuwe interactieve en gebruiksvriendelijke voorziening. Er kunnen nog verbeteringen aangebracht worden voor toekomstige ontmoetingen, meer bepaald over de communicatie en de leiding van de discussies.

Dit participatief proces heeft concrete voorstellen opgeleverd. Uit deze talrijke kringgesprekken zijn meerdere prioriteiten voortgevloeid, alsook uw interesse en verwachtingen voor de volgende thema's: de kwesties in verband met de mobiliteit en de veiligheid van de gebruikers, de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, de verbetering van de communicatie tussen de gemeente en de burgers, de vergroening van de straten, de sensibilisering van jongeren in het bijzonder over de reinheid en het milieu, het dynamisch maken van de gemeente inzake cultureel en commercieel aanbod en de opwaardering van het erfgoed. De deelnemers hebben eveneens hun verwachtingen geuit over het scheppen van banden tussen generaties, tussen wijken, tussen de gemeente en de burgers en over de ondersteuning van hun projecten. Ukkel is een uitgestrekte gemeente met sterke verschillen. Hoewel sommige verwachtingen gedeeld worden door alle wijken (mobiliteit, veiligheid van de voetgangers, communicatie), merken we toch enkele specifieke verwachtingen per wijk op.

De besproken onderwerpen

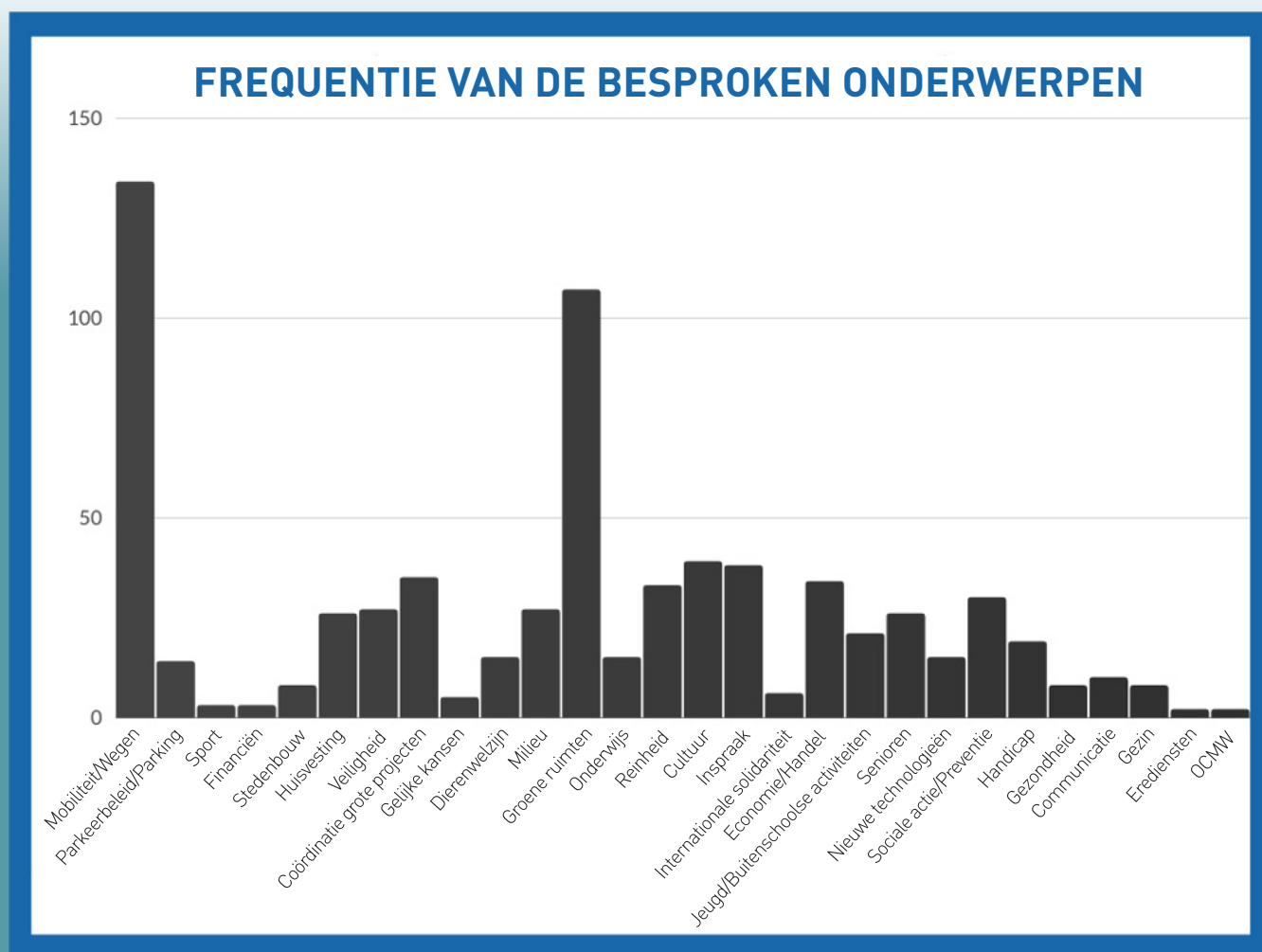
De discussies tussen burgers en verkozenen konden gedocumenteerd worden dankzij de bewaring van notities en post-its van de deelnemers na elke ontmoeting. De analyse van deze notities maakt het mogelijk het aantal beschouwingen tijdens de debatten per bevoegdheid en per besproken thema te identificeren.

Deze analyse wil zo objectief en nauwkeurig mogelijk zijn door zich te baseren op de verzamelde documenten. Aangezien het nemen van notities wisselvallig blijft, kunnen bepaalde vragen, beschouwingen en suggesties in deze samenvatting echter niet in aanmerking genomen zijn.

De verzamelde documentatie maakt het vandaag mogelijk 702 vragen en beschouwingen over verschillende onderwerpen op te sommen die voortvloeien uit al deze bijeenkomsten.

Op de grafiek hiernaast worden de besproken thema's weergegeven in volgorde van frequentie:

Deze grafische weergave maakt het mogelijk samenvattend de onderwerpen te identificeren die de deelnemers aan deze ontmoetingen het meeste bezighouden en aanbelangen voor hun wijk of voor de gemeente. Zo kunnen de tendenzen en gelijkenissen tussen de talrijke Ukkelse wijken aangetoond worden.

De veiligheid van voetgangers en fietsers, de verbetering van het verkeer en de aansluitingen, de verfraaiing en de vergroening van de openbare ruimte behoren tot uw prioriteiten.

De debatten over de **mobiliteit** gingen over veiligheidsproblemen voor de voetgangers (gevaarlijk verkeer, gebrek aan zichtbaarheid), de behoefte aan meer fietsinfrastructuur (meer beveiligde fietspaden, fietsstraten, beperkt eenrichtingsverkeer), een beter openbaarvervoeraanbod (een betere verbinding tussen de wijken, meer bussen of een metro in Ukkel). Er was eveneens sprake van verkeersproblemen (gebrek aan vlot verkeer, verbod voor vrachtwagens in bepaalde straten, meer controle van de zones 30) die leiden tot een wens om het circulatieplan van bepaalde kruispunten in het bijzonder en het Good Move-plan dieper te bestuderen.

Tijdens de discussies over de **groene ruimten** werd de aandacht gevestigd op de behoefte aan beplanting, vergroening en meer groen netwerk in de wijken (bloembakken, boomspiegels, zaadbommen). De opwaardering en het onderhoud van de groene ruimten (reiniging van de paden en ruimtes, toegang voor PBM) werden eveneens besproken, alsook het rooibeleid van de bomen, de steun aan de collectieve moestuinen en aan de onkruidverdelgingsacties en de noodzaak aan meer infrastructuur voor jongeren (speelterrinen). De burgers hebben ook de inrichting van het Raspailpark en van het Avijlplateau besproken door meer beroep te doen op overleg tussen de gemeente en de inwoners, meer bepaald door de invoering van begeleidingsprocessen.

Verschillende moeilijkheden met betrekking tot de toegankelijkheid van de trottoirs bekleeden een belangrijke plaats in de vragen over de **openbare werken**. Daarbij komt de toestand van de **wegen**. Deze twee onderwerpen verwijzen voornamelijk naar onderhouds-, inrichtings- of herstellingsproblemen. In mindere mate hebben de burgers de aandacht gevestigd op de signalisatie en de verbetering van de straatverlichting (in de omgeving van scholen, in stationstunnels). De onderlinge afstemming van en de informatie over de werven worden ook door de burgers opgemerkt, die eveneens wijzen op de noodzaak om het hulpmiddel "Fix My Street" meer te gebruiken voor de opvolging van de gemelde problemen.

De kwesties over de grote gemeenteprojecten, cultuur, burgerinspraak, milieu en klimaat, economie en handel, reinheid, veiligheid en sociale actie bekleden eveneens een belangrijke positie in de uitwisselingen.

Deze bezorgdheden sluiten deels aan bij de bezorgdheden van de burgers over de uitdagingen rond **burgerinspraak**. Deze aangelegenheid werd meermaals transversaal besproken, meer bepaald de invoering en de samenstelling van wijkraden, de noodzaak aan een overleg- en vergaderruimte voor de burgers, de noodzaak om de burgers meer te betrekken bij beslissingen over de inrichting van de openbare ruimte en om burgerinitiatieven financieel te ondersteunen.

Op **cultureel** vlak hebben de programmatie en de tariefbepaling van het Cultureel Centrum van Ukkel het voorwerp uitgemaakt van verschillende suggesties en vragen. Werden eveneens meermaals aangehaald: het belang van het werk van de bibliotheken, maar ook de verwachtingen op vlak van opwaardering van het erfgoed, ondersteuning aan kunstenaars, terbeschikkingstelling van repetitieruimtes, communicatie, versterking van de samenwerking met de scholen en opwaardering van socioculturele projecten in de wijken. De deelnemers hebben eveneens enkele concrete voorstellen gedaan: ontwikkeling van een filmclub, herhaling van het aperitief in de Roze Hoeve, uitwerking van geleide wandelingen en een parade van de Ukkelse culturele actoren en verenigingen naar het voorbeeld van de Zinneke Parade.

De interpellaties over de **coördinatie van de grote projecten** hebben betrekking op de verhuizing van het gemeentebestuur, de inrichting van het Sint-Jobsplein en van het Sint-Pietersvoorplein en op de projecten voor de aanleg van de grote verkeersaders (Alsembergsesteenweg, Waterlooossesteenweg, Vanderkinderestraat).

Economie en handel namen een belangrijke plaats in tijdens de uitwisselingen over dynamisering en ondersteuning. De burgers hebben de nadruk gelegd op de noodzaak aan herwaardering en verscheidenheid van de lokale handel door te voldoen aan de behoeften van de wijk en aan de behoefte aan meer handelsactiviteiten in de woonwijken. De steun van de gemeente aan de handelaars heeft zich laten gewaarworden tijdens het opstarten van een activiteit of tijdens een periode van werken. Er werden ook projectideeën aangehaald, zoals de lancering van wijkmarkten met uurroosters aangepast aan de werknemers en het idee van een culturele samenwerking om de handelsvitruines te verfraaien.

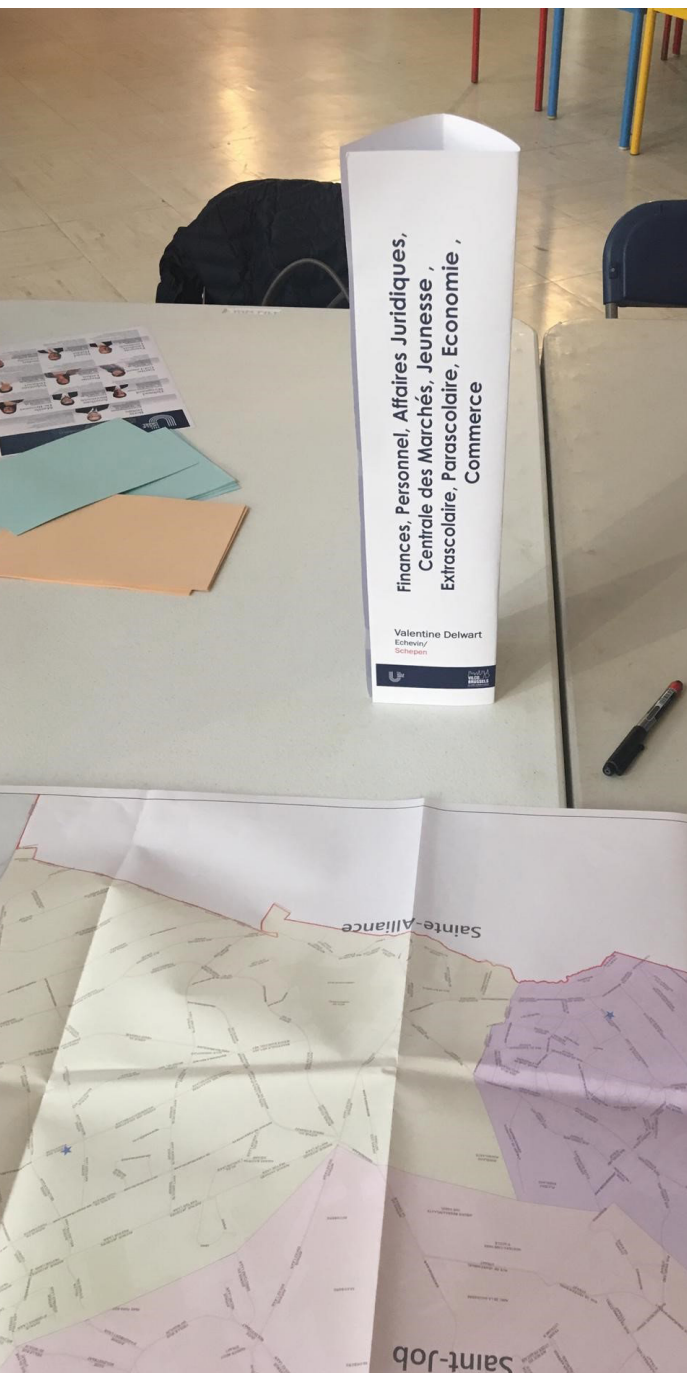
De **reinheid** is een onderwerp dat heel wat burgers bezighoudt die zich bewust zijn van de link tussen onburgerlijk gedrag en vuilheid. De vragen hebben meer in het bijzonder betrekking op de organisatie van sensibiliseringscampagnes rond reinheid en bestraffing, de reinheid van de trottoirs en in mindere mate de reinheid na markten of werven. De klachten hebben meer bepaald betrekking op de hinder door specifieke voorzieningen ondanks het nut ervan (vuilnisbakken, hondentoiletten, glasbollen, ...), de uren van ophaling van het huisvuil op maandagochtend, de staat van de wegen na de doorgang van de straatvegers die hun mentaliteit moeten veranderen. Werden in groten getale ondersteund: de plaatsing van asbakken en het beleid voor de verwijdering van graffiti.

In hun opmerkingen over **milieu en klimaat** benadrukken de bewoners hun bezorgdheden over de luchtkwaliteit, de bescherming van de biodiversiteit en de geluidsoverlast in de wijken. Ze stellen zich vragen over de verklaring van klimaatnoodtoestand en de concrete maatregelen die in het kader hiervan in Ukkel ingevoerd zullen worden. Ze vragen eveneens meer opleiding en sensibilisering over het milieu, het contact met de natuur en de afvalvermindering, voornamelijk bij jongeren.

De interpellaties van de burgers over de **veiligheid** hebben voornamelijk betrekking op de omgang met het gevoel van onveiligheid, meer bepaald het Buurtinformatienetwerk en de afstemming met de politie, de noodzaak om de aanwezigheid van de politie in bepaalde wijken te versterken, om het optreden van de wijkagenten te verhogen om meer banden te smeden met de bewoners, alsook meer controle op geluidsoverlast.

De deelnemers aan de tafels van **sociale actie en preventie** hebben gewag gemaakt van de hulp aan personen, meer bepaald kwetsbaren en daklozen, de noodzaak om meer projecten uit te werken om sociale banden te smeden in de wijken, in samenwerking met de Projecten van Sociale Samenhang en de verenigingen met als doel het gevoel van verlatenheid van sommige burgers te verminderen, alsook de aanwezigheid van de gemeenschapswachten in de omgeving van de scholen.

De volgende onderwerpen hebben eveneens concrete vragen in gelijke verhouding opgeroepen: parkeerbeleid, onderwijs, senioren, jeugd, handicap en nieuwe technologieën.

In de debatten over het **parkeerbeleid** werden doorgaans problemen besproken over wildparkeren, langparkerende auto's, het onveiligheidsgevoel op sommige parkings en het verlies aan parkeerplaatsen tijdens openbare of private werken.

De discussies over het **onderwijs** hadden betrekking op de inschrijvingen in de scholen en de sensibiliseringsprogramma's rond burgerzin in ruime zin. Er werden ook enkele vragen gesteld over de selectie van de leverancier van schoolmaaltijden en de kwaliteit van het geserveerde voedsel. In school Calevoet hebben enkele ouders meer uitleg gevraagd over de inrichting van school Merlo in de schoolgebouwen tijdens de werken.

Wat **senioren** betreft: er werden vragen gesteld over de strijd tegen de kwetsbare situatie van de senioren, de organisatie van intergenerationale activiteiten, de bereikbaarheid van de diensten, de behoefte aan een band tussen de scholen en rusthuizen en de vermindering van de kostprijs van de activiteiten aangeboden door de gemeente.

Het thema **jeugd** werd eveneens besproken via de noodzaak aan betrokkenheid van de jongeren in het gemeentelieven, in sportieve, artistieke en klimaatgebonden initiatieven, de samenwerking met de straathoekwerkers en via de noodzaak aan een beter aanbod aan activiteiten, infrastructuur en ontmoetingsplaatsen voor jongeren.

Het onderwerp **handicap** was eveneens aanwezig door middel van vragen en beschouwingen over de toegang tot de openbare ruimten en gebouwen, handelszaken en trottoirs voor PBM en de noodzaak aan digitale workshops voor personen met een handicap.

Inzake **nieuwe technologieën** was er voornamelijk sprake van de verkleining van de digitale kloof (workshops met intergenerationale uitwisseling van competenties, oprichting van een netwerk van verbonden senioren, uitlenen van tablets, opleiding over smartphones, oprichting van een Ukkels fablab) alsook bezorgdheden over het 5G-netwerk.

Deze kwesties kwamen minder aan bod, maar behoren toch tot de bezorgdheden van de Ukkelaars in bepaalde wijken.

De deelnemers hebben hun verwachtingen geuit op vlak van **informatie en communicatie**. De burgers hebben immers hun wens geformuleerd om toegang te hebben tot een dynamischere gemeentelijke website, tot de informatie over de activiteiten en acties van de schepenen via de sociale netwerken om meer menselijke contacten te leggen, om beter geïnformeerd te zijn over bepaalde projecten en in het algemeen de communicatie tussen de verkozenen en de inwoners te verbeteren. Er werd ook voorgesteld meer gepersonaliseerde communicatie naar de burgers te gebruiken en gemeentelijke infostands te organiseren tijdens markten en rommelmarkten.

In hun opmerkingen over **huisvesting** en **stedenbouw** hebben de burgers de nadruk gelegd op de noodzaak om toegang te hebben tot betaalbare en kwalitatieve woningen, het beheer van de sociale woningen, de bescherming van het bebouwd patrimonium van de gemeente, de energieprestaties en het ecomilieue op stedenbouwkundig vlak.

Inzake **gezondheid** hebben de burgers de nadruk gelegd op de noodzaak om de toegang tot de gezondheidszorg te verbeteren voor kwetsbaren, alsook op het voortzetten van de vaccinatie- en opsporingscampagnes. Wat betreft **gezinnen en kleine kinderen**: er werden vragen gesteld over de werking van de Family Corner en over het beheer van de kinderdagverblijven (met een uitdrukkelijke noodzaak om de opvangcapaciteit te verhogen en het inschrijvingsstelsel aan te passen).

In mindere mate hebben de deelnemers ook de volgende thema's aangehaald:

Wat betreft de **financiën**: de belastingen, de taksen en de gemeentebegroting werden vermeld. Er waren twee interpellaties over het **gelijkkansenbeleid** en een vraag over de erediensten met betrekking tot de werking van de kerkfabrieken. Het **dierenwelzijn** werd meer bepaald besproken door middel van de steun aan asielcentra en het verbod op vuurwerk. Er werden suggesties geformuleerd voor het thema **sport**, meer bepaald voor het zwembad Longchamp en de oprichting van sportclubs in bepaalde wijken van de gemeente om meer gezinnen aan te trekken.

Inzake **internationale solidariteit en Europese aangelegenheden** werd de noodzaak geformuleerd om beter geïnformeerd te worden over de acties van internationale samenwerking en solidariteit van de gemeente, om rekening te houden met de situatie van migranten en om projecten uit te voeren die het mogelijk maken de Europese burgerzin op te waarderen.

De verschillen tussen de wijken

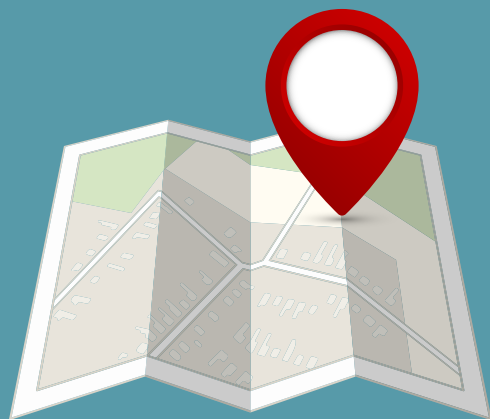
Hoewel er een zekere constante opgemerkt werd in de onderwerpen die besproken werden tijdens de discussies van deze negen ontmoetingen, kunnen er specifieke thema's per wijk aangehaald worden.

In de **wijk Horzel/Kalevoet/Vergeet-mij-nietjes** hebben de bewoners hoofdzakelijk gesproken over kwesties van mobiliteit en veiligheid (Good Move-plan, verkeer deel Alsebergsesteenweg/Horzel/Van Ophem, parkeerproblemen), reinheid, vergroening van de wijk en herwaardering van de handelszaken in de wijk. De verwachtingen over het aanbod voor de jeugd werden ook besproken aan verschillende tafels.

De burgers van de **wijk Bascule/Churchill/Cavell** hebben de aandacht gevestigd op hun wens om de wijk dynamischer te maken, meer bepaald voor de jeugd gepaard met handelsactiviteiten, de inrichting en vergroening van de openbare ruimte en hebben vragen gesteld over het beheer van de parking Q-park, de plaats van fietsers en de voetgangersveiligheid in de wijk.

Voor de **wijk Vronerode /Prins van Oranje** was er voornamelijk sprake over veiligheid, rioleringen, taksen, belastingen en een noodzaak aan handelsactiviteiten in de woonwijken.

In de **wijk Coghén/Kat** hadden de interpellaties voornamelijk betrekking op de mobiliteit (openbaar vervoeraanbod, aanleg van fietspaden), het parkeerbeleid en de inrichting van het Coghénblok.

De verschillen tussen de wijken

De burgers van de **wijk Engeland/Homborch/Moensberg** hebben de nadruk gelegd op de behoefte aan meer verbindingen tussen de wijken op vlak van openbaar vervoer, aan banden tussen inwoners en tussen de inwoners en de gemeente (via wijkcomités of -raden), aan activiteiten voor gezinnen en jongeren en aan sociale integratie via sociaaleconomische projecten en hebben hun gevoel van eenzaamheid te kennen gegeven.

In de **wijk Groene Jager/Sterrenwacht** was er vooral sprake over verkeersveiligheid, de behoefte aan infrastructuur en speelterreinen voor kinderen en een sterkere aanwezigheid van de gemeenschapswachten, meer bepaald in het kader van de invoering van schoolstraten.

Voor de **wijk Merlo/Stalle** hebben de inwoners problemen aangekaart over de mobiliteit en het verkeer (gebrek aan vlot verkeer, naleving van de snelheidsbeperkingen), de veiligheid en de behoefte aan verlichting, de behoefte aan betaalbare woningen en infrastructuur voor jongeren, alsook aan socioculturele projecten in de wijk Merlo.

In de **wijk Vallei van Sint-Job** hebben de burgers voornamelijk gesproken over mobiliteits- en verkeersproblemen (lagere snelheid in de Prins de Lignelaan en op het Sint-Jobsplein, bus 43), het beheer van het Avijlplateau, de toegang voor PBM in de openbare ruimten, de inrichting van het Sint-Jobsplein, het belang van burgerinspraak in projecten van de gemeente en hebben ze voorstellen op vlak van cultuur gedaan.

Voor de **wijk Ukkel-Centrum** tot slot hadden de interpellaties voornamelijk betrekking op de mobiliteit, de verkeersveiligheid (gebrek aan verlichting, veiligheid van voetgangers en fietsers, naleving van de snelheidsbeperkingen), de sociale actie (ook het OCMW), de behoefte aan handelszaken die beantwoorden aan de noden van de inwoners, de bescherming van het bouwkundig erfgoed van de gemeente, de verhuizing van het gemeentebestuur, de vergroening van de wijk, de milieukwesties, het onderhoud en de inrichting van het Wolvendaelpark en het Raspailpark, de kwesties over cultuur (Cultureel Centrum, bibliotheken, Roze Hoeve, steun aan kunstenaars) alsook de behoefte aan meer burgeroverleg.

Planning

Burgerontmoetingen Samen bouwen aan het Ukkel van morgen

V.M. Perrine Ledan - Woensdalsesteen 6 - 1180 Ukkel

Ontmoet de verkozenen en deel uw ideeën, wensen en verwachtingen om de levenskwaliteit in uw wijk en in uw gemeente te verbeteren

9 data, 9 plaatsen, van 18.30 tot 21 uur

Dinsdag **08/10/2019**: school Calevoet (François Vervloetstraat 10-12)
Dinsdag **22/10/2019**: school Longchamp (Edith Cavellstraat 29)
Dinsdag **05/11/2019**: school Églantiers (Wilderozelaarslaan 19)
Dinsdag **19/11/2019**: school Messidor (Messidorlaan 161)
Dinsdag **03/12/2019**: school Homborch (Homborchveldlaan 34)
Dinsdag **17/12/2019**: school Decroly (Gendarmendreef 45)
Dinsdag **14/01/2020**: instituut Polders (Poldersstraat 53)
Dinsdag **28/01/2020**: school Sint-Job (Jean Benaetsstraat 74)
Dinsdag **11/02/2020**: gemeentehuis (Jean Vander Elstplein 29)

Meer info op www.ukkel.be

Een initiatief van schepenen van Burgerinspraak Perrine Ledan. Met de steun van het college van burgemeester en schepenen.

Dinsdag 8 oktober 2019: **wijk Horzel - Kalevoet - Vergeet-mijn-nietjes**. School Calevoet (François Vervloetstraat 10-12).

Dinsdag 22 oktober 2019: **wijk Bascule - Churchill - Cavell**. School Longchamp (Edith Cavellstraat 29).

Dinsdag 5 november 2019: **wijk Vronerode - Prins van Oranje**. School Les Églantiers (Wilderozelaarslaan 19).

Dinsdag 19 november: **wijk Coghen - Kat**. School Messidor (Messidorlaan 161).

Dinsdag 3 december 2019: **wijk Engeland - Homborch - Moensberg**. School Homborch (Homborchveldlaan 34).

Dinsdag 17 december 2019: **wijk Groene Jager - Sterrenwacht**. School Decroly (Gendarmendreef 45).

Dinsdag 14 januari 2020: **wijk Merlo - Stalle**. Instituut Polders (Poldersstraat 53).

Dinsdag 28 januari 2020: **wijk Vallei van Sint-Job**. School Saint-Job (Jean Benaetsstraat 74).

Dinsdag 11 februari 2020: **wijk Ukkel-Centrum**. Gemeentehuis (Jean Vander Elstplein 29).

Voorziening

Tijdens deze 9 ontmoetingen, van 19 tot 21 uur, werden de Uk-kelaars uitgenodigd om deel te nemen aan drie discussietafels van 40 minuten met telkens een andere schepen. In de mate van het mogelijke waren alle leden van het college aanwezig. Alle schepenen, de burgemeester en de OCMW-voorzitter namen plaats aan een discussietafel. De politiecommissaris was ook aanwezig bij alle ontmoetingen.

De burgers konden aanschuiven aan een tafel naar keuze, op basis van de bevoegdheden waarover ze het tijdens de discussie wouden hebben. Alle deelnemers werden uitgenodigd om beurtelings het woord te nemen en hun behoeften, verwachtingen en ideeën voor de wijk en voor de gemeente te delen. De leden van het college hadden als taak te antwoorden en de verschillende aangehaalde onderwerpen/dossiers te verklaren in het kader van hun bevoegdheden.

De invoering van deze participatieve voorziening had als doel om de dialoog tussen de burgers en de verkozenen te stimuleren in een gezellig kader, rekening houdend met de verplichtingen van de bewoners (kinderopvang mogelijk, versnaperingen, later op de avond), en om de nadruk te leggen op actief luisteren en constructieve debatten.

Bij het onthaal van de burgers werden er documenten verdeeld, zoals foto's van de leden van het college en van de gemeenteraad, een samenvatting van de voorziening en van de timing van de avond en een evaluerende vragenlijst van de ontmoeting om een beter beeld te krijgen van de aanwezige verkozenen en van het verloop van de avond.

Aan elke tafel werd de discussie gestimuleerd met behulp van verschillende hulpmiddelen: een **identificatiepaal** voor elke schepen met zijn naam en bevoegdheden, een **kaart van de perimeter** van de wijk om de locaties te visualiseren waarover gediscussieerd werd, **zandlopers** om de spreektijd eerlijk te verdelen onder de burgers, **blocnotes** waarop de burgers hun ideeën en gedachten konden neerschrijven en zodat de dienst Burgerinspraak een indruk van de debatten kon overhouden.